

**TÜRKÇE ÖĞRETMENİ ADAYLARININ YABANCI ÖĞRENCİ SORUNLARINA
İLGİLERİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ**

Dr. Öğr. Üye. Faruk POLATCAN*

ÖZ

Bu araştırmanın amacı, Türkçe öğretmeni adaylarının yabancı öğrenci sorunlarına ilgilerinin çeşitli değişkenler açısından incelenmesidir. Nicel yöntemlerden tarama modelinde yürütülen araştırmada veri toplama aracı olarak Polatcan, Bozkırlı ve Er (2018) tarafından 5'li likert tipinde geliştirilen "Yabancı Uyruklu Öğrenci Sorunları İlgisi Ölçeği" kullanılmıştır. Ölçek kültürel sorunlara ilgi 7 madde, sosyoekonomik sorunlara ilgi 6 madde, ders dışı sorunlara ilgi 5 madde ve ders içi sorunlara ilgi 3 madde olmak üzere 4 faktör ve 21 maddeden oluşmaktadır. Araştırmanın evrenini, 2018-2019 eğitim öğretim yılında Sinop Üniversitesi Eğitim Fakültesi Türkçe Eğitimi Ana Bilim Dalında öğrenim gören 167 Türkçe öğretmeni adayı oluşturmaktadır. Araştırmanın örneklemini ise ölçeği gönüllü olarak dolduran 126 Türkçe öğretmeni adayı oluşturmaktadır. Örneklem oluşturulurken uygun örneklem yöntemi kullanılmıştır. Türkçe öğretmeni adaylarının yabancı öğrenci sorunlarına ilgi düzeyi ortalamalarının 3,67 olduğu görülmüştür. Elde edilen verilerin analizinde istatistik paket programının kullanıldığı araştırmaların sonucunda Türkçe öğretmeni adaylarının yabancı uyruklu öğrenci sorunlarına yüksek düzeyde ilgi duydukları; fakat ilgilerinin cinsiyet, sınıf düzeyi ile yabancı uyruklu arkadaşına sahip olup / olmama durumlarına göre istatistiksel olarak anlamlı şekilde farklılaşmadığı tespit edilmiştir. Türkçe öğretmeni adaylarından yabancı öğrenci sorunlarına ilgileri yabancı dil bilme değişkenine göre istatistiksel olarak farklılaşmamaktadır. Buna karşın öğretmen adaylarından yabancı dil bilenlerin yabancı dil bilmeyenlere göre öğrenci sorunlarıyla daha fazla ilgili oldukları tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Yabancılar Türkçe öğretimi, yabancı öğrenci sorunları, ilgi.

**THE EVALUATION OF TURKISH LESSON TEACHER CANDIDATES' INTERESTS OF
FOREIGN STUDENT PROBLEMS**

ABSTRACT

The aim of this research is to examine the interest of prospective Turkish teachers on foreign student problems in terms of various variables. In the research conducted in the model of scanning through quantitative methods, "Foreign Students Problems Interest Scale" developed as a 5-point Likert-type by Polatcan, Bozkırlı and Er (2018) was used as the data collection tool. The scale consists of a total of 4 factors and 21 items -7 items of interest to cultural problems, 6 items of interest to socioeconomic problems, 5 items of interest to extracurricular problems, and 3 items of interest to in-class problems. The population of the research consisted of 167 prospective Turkish teachers studying at the Department of Turkish Education at the Faculty of Education at Sinop University in the academic year 2018-2019. Its sample is composed of 126 prospective Turkish teachers who voluntarily filled the scale. The appropriate sampling method was used when creating the sample. The average level of interest of prospective Turkish teachers on the foreign student problems was 3.67. In the analysis of the data obtained by the statistical package program, it was determined that the prospective Turkish teachers were highly interested in foreign student problems and their interests did not differ significantly according to their gender, class level and having / not having foreign friends. The

* Sinop Üniversitesi Eğitim Fakültesi Türkçe Eğitimi Ana Bilim Dalı, farukpolatcan@gmail.com, ORCID NO: 0000-0002-6897-8932

interest of the prospective Turkish teachers on foreign student problems do not statistically differ according to the variable of knowing foreign languages. On the other hand, it was determined that the teachers who knew foreign languages were more interested in student problems than those who did not know foreign languages.

Keywords: Teaching Turkish language to foreigners, foreign student problems, interest.

1. Giriş

Türkçenin yabancı dil olarak öğretimi ile ilgili son çeyrek yüzyılda baş döndürücü hızda yenilikler / gelişimler yaşanmıştır. Bu gelişim dil öğrenmenin amacından uygulanan yöntemlere, ortam düzenlemesinden başvuru kaynaklarına değin geniş bir alanı kaplamaktadır. 20. yüzyılın sonlarına kadar dil öğretiminde temel kitaplar kullanılırken son dönemde temel kitapların yanı sıra çalışma kitapları, sözlükler, resimli sözlükler, hikâye kitapları, folklorik kitaplar vb. dil gelişimini geliştirecek birçok araç gereç kullanılmaktadır (Göçer, Tabak ve Coşkun 2012). Söz konusu anlayış farklılığının pek çok sebebi bulunmaktadır. Bunlar: İnsanların yeni yerler görme isteği, teknolojik gelişmelerin etkisi, refah seviyesinin artması vb. olarak sıralanabilir.

Gelişmelerin yanı sıra Avrupa Dil Portfolyosu'ndaki çokkültürlülük ve kültürlerarasılık kavramlarının etkisiyle Türkçenin yabancı dil olarak öğretiminde dil ile kültür arasındaki bağ ilgi görmektedir. Kültür kavramının yabancılara Türkçe öğretiminde öneminin anlaşıldığını gösteren pek çok çalışma bulunmaktadır (Bölükbaş ve Keskin 2010; Demir ve Açık 2011; Er 2015; Güleç ve İnce 2013; Kalfa 2013; Kutlu 2015; Melanlıoğlu 2008; Özdemir 2013). "Türkçe öğrenen her yabancıнын âdet, inaniş, gündelik yaşamdaki etkinlikler gibi Türk kültürüyle ilgili unsurlarla tanışması yani yaşayarak dili öğrenmesi dil edinimini kolaylaştırıp hızlandıracaktır" (Polatcan, Bozkırlı ve Er 2018).

Dil öğretimi mekanik olarak gerçekleştirilebilecek bir süreç değildir. Bu süreçte "çeşitli toplumların dünyaya bakış açıları, düşünme ve değer sistemleri, bir toplumun ya da bir toplumun bireylerinin çeşitli etkinlikleri, davranışları" (Yılmaz 2015: 258) dil öğrenimini etkiler ve dil öğretiminde sorunların yaşanmasına neden olabilir. Bu nedenlerin yanı sıra dilin yapısal özellikleri (Özyürek 2009), öğrencilerin dil öğrenimine gereken önemi vermemeleri (Yıldız ve Çakır 2016), "kelime hazinesi eksikliği, Türkçe yazma, anlama, dilbilgisi eksikliği, iki dili karışık konuşma, Türk alfabesine hakim olamama, telaffuz sorunu, pratik yapma sorunu, özgüven eksikliği, öğrendiklerini kullanmama ve uygulayamama" (Özerol 2016: 61), entegrasyon ve oryantasyon sorunları (Demirkan ve Başkan 2016), akademisyen, öğretim elemanı veya okutman temininde yaşanan sıkıntılar (Özyer ve Karakaya Özyer 2016), eşgüdüm sorunu, içerik ve yöntem sorunu (Mutlu ve Ayrancı 2017), "öğretim ortamı (öğretim programları, öğrenme süreci ve öğretim elemanları, ders kitapları ve materyalleri) ile ilgili sorunlar, Türkçenin dil özelliklerinden kaynaklanan sorunlar, çevresel ve kurumsal sorunlar" (Karataş Demirtaş ve Karataş Demirtaş 2016: 177), yabancı öğrencilerin Türkçe öğrenirken yaşadıkları sorunlardır. Okutmanların bilgi ve deneyim eksikliği (Copland, Garton ve Burns 2014), disiplin sorunları ve ebeveynlerin ilgisizliği (Widodo ve Dewi 2019) İngilizcenin öğretilmesindeki engellerden bazıları olarak gösterilebilir.

Yabancı dil öğretiminde etkisi son dönemde fark edilen diğer bir konu ise öğretimin hedef kitleye göre yapılmasıdır. Etkili dil öğretiminin yapılabilmesi için

hazırlanan eğitsel materyallerin eğitim öğretim sürecinde kullanılacak yöntem ve tekniklerin öğrenenlerin; ana dillerini, lehçelerini, yaşlarını, öğrenme stillerini, tutumlarını ve motivasyonlarını dikkate alarak hazırlamak gerekmektedir (Alyılmaz 2010; Alyılmaz 2018). “Başlangıç seviyesinde bulunan, biri emekli olmuş diğeri okula yeni başlamış iki öğrencinin aralarındaki farklar düşünüldüğünde, aynı kitaplardan faydalanabilmeleri için kendilerine ait bir şeyler bulmaları göz ardı edilemeyeceğinden kitapların büyük bir özenle hazırlanması gerektiği unutulmamalıdır” (Arslan ve Durukan 2014: 249).

Mekân, dil, din, kültür, iklim vb. değişiklerden dolayı farklı bir ülkede yabancı dil öğrenen her insanın sorunlar yaşaması doğal olarak karşılanabilir. Öğrenenlerin karşılaştıkları birçok problemi aşabilmeleri için öğretmenlerin / okutmanların rehberliği göz ardı edilemeyecek önemli bir husustur. Kısa bir süre sonra yabancılara Türkçe öğretecek olan -bir kısmı da olsa- Türkçe öğretmeni adaylarının, yabancı öğrenci sorunlarına ilgi düzeylerini etkileyen değişkenlerin belirlenmesinin alana katkı sağlayacağı düşünülmektedir. Bu nedenle çalışmada, Türkçe öğretmeni adaylarının yabancı öğrenci sorunlarına ilgi düzeylerinin belirlenmesi amaçlanmıştır.

Çalışmanın amacına ulaşmak için aşağıdaki sorulara cevap aranmıştır:

- Türkçe öğretmeni adaylarının yabancı öğrenci sorunlarına ilgileri ne düzeydedir?
- Türkçe öğretmeni adaylarının yabancı öğrenci sorunlarına ilgileri cinsiyetlerine göre değişmekte midir?
- Türkçe öğretmeni adaylarının yabancı öğrenci sorunlarına ilgileri sınıf düzeylerine göre değişmekte midir?
- Türkçe öğretmeni adaylarının yabancı öğrenci sorunlarına ilgileri bildikleri dil sayılarına göre değişmekte midir?
- Türkçe öğretmeni adaylarının yabancı öğrenci sorunlarına ilgileri yabancı uyruklu arkadaşına sahip olmaya / olmamaya göre değişmekte midir?

2. Yöntem

Bu araştırma nicel araştırma yöntemlerinden tarama modeli ile yapılmıştır. Tarama modeli, geçmişte ve / veya hâlen var olan durumun olduğu gibi betimlenmesini amaçlayan araştırma yaklaşımıdır (Karasar 2012). Bu çalışma kapsamında yabancılara Türkçe öğretimi ile ilgili etkinliklik yapmadan sadece öğretmen adaylarının yabancı öğrencilerin sorunlarına ilgilerinin ortaya çıkarılması amaçlandığından tarama modeli seçilmiştir. Bu kapsamda öğretmen adaylarına ölçek uygulanmıştır.

Evren ve Örneklem

Araştırmanın evrenini 2018-2019 eğitim öğretim yılında Sinop Üniversitesi Eğitim Fakültesi Türkçe Eğitimi Ana Bilim Dalında öğrenim gören 167 Türkçe öğretmeni adayını oluşturmaktadır. Örneklemine ise ölçeği gönüllü olarak dolduran 126 Türkçe öğretmeni adayını oluşturmaktadır. Örneklem oluşturulurken uygun örneklem yöntemi kullanılmıştır. Uygun örneklem yöntemi, araştırmacının kolayca ulaşabileceği

örneklemeden verileri toplayabilmesidir (Büyüköztürk, Çakmak, Akgün, Karadeniz ve Demirel 2016).

Verileri Toplama Araçları ve Verilerin Toplanması

Araştırmada veri toplama aracı olarak Polatcan, Bozkırlı ve Er (2018) tarafından geliştirilen Yabancı Uyruklu Öğrencilerin Sorunlarına İlgili Ölçeği kullanılmıştır. Ölçek, kültürel sorunlara ilgi 7 madde, sosyoekonomik sorunlara ilgi 6 madde, ders dışı sorunlara ilgi 5 madde ve ders içi sorunlara ilgi 3 madde olmak üzere 4 faktör ve 21 maddeden oluşmaktadır. Ölçek, “Tamamen katılmıyorum (1)” ve “Tamamen katılıyorum (5)” arasında 5’li likert tip olarak derecelendirilmiştir. Ölçekte alınan en düşük ortalama puan 1, en yüksek ortalama puan ise 5’tir. Ortalama puan 5’e yaklaştıkça öğretmen adaylarının yabancı sorunlarına ilgi düzeyleri yükselmektedir. Ölçekteki maddelerin tamamı olumlu ifadelerden oluşmaktadır. Yapılan analizlerde uyum indekslerinin ve güvenilirlik düzeyinin kabul edilebilir olduğu belirlenmiştir. Bu çalışmanın güvenilirliğini belirleyebilmek için *Cronbach Alpha* katsayısına bakılmıştır. Elde edilen veriden çalışmanın güvenilirlik katsayısının 0,86 olduğu belirlenmiştir. Kayış (2004) *Cronbach Alpha* katsayısının 0,80 ve üzeri olmasının araştırma güvenilirliği açısından oldukça yeterli olacağını vurgulamıştır. Bu nedenle çalışmanın güvenilirliğinin yüksek olduğu söylenebilir. Bunun yanı sıra ölçeğe cinsiyet, sınıf, bilinen yabancı dil sayısı, yabancı uyruklu arkadaşına sahip olup / olmamayı içeren demografik sorular eklenerek Türkçe öğretmeni adaylarının ilgi düzeylerini nelerin etkilediği / etkilemediği belirlenmeye çalışılmıştır.

Veri Analizi

Çalışmada araştırma sorularına uygun olarak çeşitli veri analiz teknikleri kullanılmıştır. Bu veri analiz teknikleri sorularına göre Tablo 1’de sunulmuştur.

Tablo 1. Araştırma Sorularına Göre Kullanılan Veri Analizi Teknikleri

Araştırma Soruları	Veri Analiz Teknikleri
Türkçe öğretmeni adaylarının yabancı öğrenci sorunlarına ilgileri ne düzeydedir?	Betimsel Analiz
Türkçe öğretmeni adaylarının yabancı öğrenci sorunlarına ilgileri cinsiyetlerine göre değişmekte midir?	Bağımsız t-Testi
Türkçe öğretmeni adaylarının yabancı öğrenci sorunlarına ilgileri sınıf düzeylerine göre değişmekte midir?	Tek Yönlü Anova Testi
Türkçe öğretmeni adaylarının yabancı öğrenci sorunlarına ilgileri bildikleri dil sayılarına göre değişmekte midir?	Tek Yönlü Anova Testi

Türkçe öğretmeni adaylarının yabancı öğrenci sorunlarına ilgileri yabancı uyruklu arkadaşına sahip olmaya / olmamaya göre değişmekte midir? Bağımsız t-Testi

3. Bulgular

Bu bölümde araştırma soruları çerçevesinde elde edilen verilerin analizi sonucunda elde edilen bulgular yer almaktadır. Bulgular araştırma soruları doğrultusunda dikkatlere sunulmuştur.

Öğretmen Adaylarının Yabancı Öğrenci Sorunlarına İlgili Düzeyleri

Türkçe öğretmeni adaylarının yabancı öğrenci sorunlarına ilgi düzeylerinin belirlenmesi amacıyla yapılan betimsel analiz sonucunda elde edilen veriler Tablo 2’de yer almaktadır.

Tablo 2. Türkçe öğretmeni adaylarının yabancı öğrenci sorunlarına ilgi düzeyi ortalamaları

	N	Min	Maks	\bar{x}	ss
Öğrenci sorunlarına ilgi düzeyi	126	1	5	3,67	14,13

Tablo 2 incelendiğinde Türkçe öğretmeni adaylarının yabancı öğrenci sorunlarına ilgi ortalamaları 3,67 olarak bulunmuştur. Bu veri sayesinde Türkçe öğretmeni adaylarının yabancı öğrencilerin sorunlarıyla yüksek oranda ilgili oldukları söylenebilir.

Cinsiyete Değişkenine Göre Yabancı Öğrenci Sorunlarına İlgili Düzeyi

Türkçe öğretmeni adaylarının yabancı öğrenci sorunlarına ilgi düzeylerinin cinsiyet değişkenine göre farklılaşıp farklılaşmadığını belirlemek amacıyla yapılan test sonucunda elde edilen veriler analiz edilerek Tablo 3’te sunulmuştur.

Tablo 3. Cinsiyete göre yabancı öğrenci sorunlarına ilgi düzeyi

Gruplar	N	\bar{x}	ss	t	p
Kadın	78	78,45	12,94	1,27	0,20
Erkek	48	75,16	15,80		

$p < 0,05$

Cinsiyet değişkeninin yabancı öğrenci sorunlarına ilgi düzeyi üzerindeki etkisinin belirlenmesi amacıyla yapılan *bağımsız t-testi* sonucunda kadınlar ile erkekler arasında istatistiksel olarak anlamlı bir sonuç çıkmamıştır. Anlamlı fark olmamasına karşın kadınlar erkeklere göre yabancı öğrenci sorunlarıyla daha fazla ilgili oldukları değerlendirilebilir.

Sınıf Değişkenine Göre Yabancı Öğrenci Sorunlarına İlgili Düzeyi

Türkçe öğretmeni adaylarının yabancı öğrenci sorunlarına ilgi düzeylerinin sınıf değişkenine göre farklılaşıp farklılaşmadığını belirlemek amacıyla yapılan test sonucunda elde edilen veriler analiz edilerek Tablo 4'te sunulmuştur.

Tablo 4. Sınıf değişkenine göre yabancı öğrenci sorunlarına ilgi düzeyi

Sınıf Düzeyi	N	\bar{x}	ss	F	p
1. Sınıf	39	75,08	14,82		
2. Sınıf	32	75,15	13,42	1,73	0,16
3. Sınıf	27	77,47	13,76		
4. Sınıf	28	82,23	13,73		

p<0.05

Sınıf düzeyi değişkeninin yabancı öğrenci sorunlarına ilgileri üzerindeki etkisinin belirlenmesi amacıyla yapılan *tek yönlü anova* sonucuna örneklemin sınıflar arasında istatistiksel açıdan anlamlı bir farklılık oluşturmadığı görülmüştür. Sonuçlardan istatistiksel açıdan anlamlı farklılık olmamasına karşın sınıf düzeyi yükseldikçe öğretmen adaylarının yabancı öğrenci sorunlarına ilgi düzeyleri artmaktadır.

Bilinen Yabancı Dil Sayısı Değişkenine Göre Yabancı Öğrenci Sorunlarına İlgili Düzeyi

Türkçe öğretmeni adaylarının yabancı öğrenci sorunlarına ilgi düzeylerinin bilinen yabancı dil değişkenine göre farklılaşıp farklılaşmadığını belirlemek amacıyla yapılan test sonucunda elde edilen veriler analiz edilerek Tablo 5'te sunulmuştur.

Tablo 5. Bilinen yabancı dil sayısına göre yabancı öğrenci sorunlarına ilgi düzeyi

Dil Sayısı	N	\bar{x}	ss	F	p
Bilmiyorum	56	73,90	14,72		
1 Dil	59	79,90	13,63	2,83	0,06
2 Dil	11	79,50	10,76		

p<0,05

Bilinen yabancı dil sayısı değişkeninin yabancı öğrenci sorunlarına ilgileri üzerindeki etkisinin belirlenmesi amacıyla yapılan *tek yönlü anova* sonucuna örneklemin sınıflar arasında istatistiksel açıdan anlamlı bir farklılık oluşturmadığı görülmüştür. Buna rağmen sonucun anlamlılık değerine çok yakın olması nedeniyle ortalamalara bakılmıştır. Ortalamalardan (Bilmiyorum: 73,90; 1 dil: 79,90; 2 dil: 79,50)

yabancı dil bilen öğretmen adaylarının yabancı dil bilmeyenlere göre yabancı öğrenci sorunlarına daha ilgili oldukları saptanmıştır.

Yabancı Uyruklu Arkadaşa Sahip Olup / Olmama Değişkenine Göre Yabancı Öğrenci Sorunlarına İlgili Düzeyi

Türkçe öğretmeni adaylarının yabancı öğrenci sorunlarına ilgilerinin yabancı uyruklu arkadaşına sahip olup / olmama değişkenine göre farklılaşıp farklılaşmadığını belirlemek amacıyla yapılan test sonucunda elde edilen veriler analiz edilerek Tablo 6'da sunulmuştur.

Tablo 6. Yabancı uyruklu arkadaşına sahip olup / olmamaya göre yabancı öğrenci sorunlarına ilgi düzeyi

Gruplar	N	\bar{x}	ss	t	p
Evet	61	77,1456	14,98037		
Hayır	65	77,2545	13,41022	-0,04	0,96

p<0,05

Yabancı uyruklu arkadaşına sahip olup / olmama değişkeninin yabancı öğrenci sorunlarına ilgileri üzerindeki etkisinin belirlenmesi amacıyla yapılan *bağımsız t-testi* sonucunda yabancı uyruklu arkadaşına sahip olanlar ile yabancı uyruklu arkadaşına sahip olmayanlar arasında istatistiksel olarak anlamlı bir sonuç çıkmamıştır.

Sonuç ve Öneriler

Bu araştırmada Sinop Üniversitesinde öğrenim gören Türkçe öğretmeni adaylarının yabancı öğrenci sorunlarına ilgi düzeyleri cinsiyet, sınıf düzeyi, bilinen yabancı dil sayısı ve yabancı arkadaşına sahip olma / olmama değişkenine göre değerlendirilmiştir.

Araştırmanın verileri analiz edilirken öncelikle Türkçe öğretmeni adaylarının yabancı öğrenci sorunlarına ilgi düzeyleri tespit edilmiştir. Elde edilen verilerden yola çıkarak Türkçe öğretmeni adaylarının yabancı öğrenci sorunlarıyla ilgili oldukları söylenebilir. Türkçe öğretmeni adaylarının yabancı öğrenci sorunlarına ilgi düzeyi ortalamalarının 3.67 olduğu görülmüştür. Yabancı öğrenci sorunlarına ilgi düzeylerinin 5'li likert tipinde bir ölçekten ortalamasının maksimum 5 olacağı düşünüldüğünde Türkçe öğretmeni adaylarının yabancı öğrenci sorunlarıyla yüksek düzeyde ilgili oldukları düşünülebilir. Literatürde öğretmenlerin / öğretmen adaylarının yabancı öğrenci sorunlarına ilişkin çalışma bulunmadığından başka araştırma sonuçlarıyla karşılaştırma yapılamamaktadır. Buna karşın yabancı öğrenci sorunlarıyla ilgili çok sayıda çalışma bulunmaktadır. Bu çalışmalarda dil özelliklerinden kaynak kitap eksikliğine, okutmanların yetersizliklerinden ortamın uygunsuzluğuna değin birçok konuda sorun tespit edilmiştir.

Yabancı öğrencilerin büyük bir çoğunluğu alfabe, telaffuz, yazma vb. dil kaynaklı sorunlar yaşamaktadırlar. Okutmanların hızlı konuşmaları ve geçim sıkıntısı

yabancı öğrencilerin yaşadığı dış kaynaklı sorunlar olarak gösterilebilir (Biçer, Çoban ve Bakır 2014; Yağcı 2017).

Türkçe öğrenen yabancı öğrenciler süreç içerisinde sesletim, biçim bilgisi ve tümce yapısındaki farklılıklar nedeniyle sorunlarla karşılaşmaktadırlar. Bu sorunların yanı sıra her kültürden öğrenci aynı sınıf ortamında öğrenim görmektedir. Kültürlerin, farklılıkların ve geleneklerin farkında olmayan öğretim elemanları sınıfta sorunlara neden olabilmektedirler. Öğretim elemanı seçiminde bu konuya da dikkat edilmelidir (Candaş Karababa 2009).

Türk soylulara Türkiye Türkçesi öğretiminde sesletim, yapı ve kelimelerin anlam çevrelerinden kaynaklanan farklılıklar öğrencilerin sorunlar yaşamalarına neden olmaktadır (Demir 2014).

Aksanlı konuşma, deyim ve atasözlerinin kullanımı, sözcük varlığının yetersizliği, konuşanın ses tonunun düşük olması veya hızlı konuşması öğrencilerin dinlerken sorun yaşamalarına neden olur (Kaldırım ve Degeç 2017).

Yabancı öğrenciler kelime hazinesi eksikliği nedeniyle konuşma ve dinleme dil becerilerinde kısmen, duygu ve düşüncelerin anlatımında yazma dil becerisinde büyük oranda sorun yaşamaktadırlar (Maden ve İşcan 2011).

Araştırmada Türkçe öğretmeni adaylarının yabancı öğrenci sorunlarına ilgilerinin cinsiyet, sınıf düzeyi, bilinen yabancı dil sayısı ve yabancı arkadaşına sahip olup / olmama durumuna göre anlamlı farklılık göstermediği tespit edilmiştir.

Bu sonuçlar ışığında aşağıdaki önerilerde bulunulabilir:

- Literatürde yabancı dil olarak Türkçe öğreten okutmanların öğrenci sorunlarına ilgi durumlarını tespit eden herhangi bir çalışma bulunmamaktadır. Konuyla ilgili nitel ve nicel çalışmalar yapılabilir.
- Söz konusu araştırmanın sonuçlarından yola çıkarak Türkçe öğretmeni adaylarının yabancı öğrenci sorunlarına ilgi durumları nitel araştırma yöntemiyle daha ayrıntılı bir şekilde incelenebilir.

KAYNAKLAR

ALYILMAZ, Cengiz, (2010), Türkçe Öğretiminin Sorunları, *Turkish Studies International Periodical for the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic*, C. V, S. 3: s. 728-749.

ALYILMAZ, Semra, (2018), Türkçe Öğretiminde Hedef Kitlenin / "Öğrenen" in Önemi, *Uluslararası Türkçe Edebiyat Kültür Eğitim Dergisi*, C. VII, S. 4: s. 2452-2463.

ARSLAN, Nazmi ve DURUKAN, Erhan, (2014), Yabancılar Türkçe Öğretimi Ders Kitaplarında Söz Varlığı Unsurlarının İncelenmesi, *International Journal of Language Academy*, C. II, S. 4: s. 247-265.

BİÇER, Nurşat, ÇOBAN, İsmail ve BAKIR, Sıddık, (2014), Türkçe Öğrenen Yabancı Öğrencilerin Karşılaştığı Sorunlar: Atatürk Üniversitesi Örneği, **Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi**, C. VII, S. 29: s. 125-135.

BÖLÜKBAŞ, Fatma ve KESKİN, Funda, (2010), Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretiminde Metinlerin Kültür Aktarımındaki İşlevi, **Turkish Studies International Periodical For the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic**, C. V, S. 4: s. 221-235.

BÜYÜKÖZTÜRK, Şener, KILIÇ ÇAKMAK, Ebru, AKGÜN, Özan Erkan, KARADENİZ, Şirin ve DEMİREL, Funda, (2016), **Bilimsel Araştırma Yöntemleri**, (20. Baskı), Pegem Akademi.

COPLAND, Fiona, GARTON, Sue and BURNS, Anne, (2014). Challenges in Teaching English to Young Learners: Global Perspectives and Local Realities, **Tesol Quarterly**, C. XLVIII, S. 4: p. 738-762.

DEMİR, Ahmet ve AÇIK, Fatma, (2011), Türkçenin Yabancı Dil Olarak Öğretiminde Kültürlerarası Yaklaşım ve Seçilecek Metinlerde Bulunması Gereken Özellikler, **TÜBAR**, S. 30: s. 51-72.

DEMİR, Şenol, (2014), Türkçenin Yabancı Dil Olarak Öğretimi: Yöntemler, Uygulamalar, Öğrenme ve Öğretmede Karşılaşılan Bazı Sorunlar, **21. Yüzyılda Eğitim ve Toplum**, C. III, S. 7: s. 144-158.

DEMİRKAN, Murat, ve BAŞKAN, Naci Serhat, (2016), Türkçenin Entegrasyon Dili Olarak Öğretilmesine Dair Bulgular, (Ed. Alpaslan OKUR, Bekir İNCE ve İsmail GÜLEÇ), **Uluslararası Türkçenin Yabancı Dil Olarak Öğretimi Kongresi Bildiriler Kitabı** içinde (s. 129-142), Sakarya Üniversitesi.

ER, Onur, (2015), **Yabancılara Türkçe Öğretimi Uygulamalarının Kültürel Farkındalık Oluşturma Açısından İncelenmesi**, (Yayımlanmamış Doktora Tezi), Atatürk Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Erzurum.

GÖÇER, Ali, TABAK, Gürkan ve COŞKUN, Aydın, (2012), Türkçenin Yabancı Dil Olarak Öğretimi Kaynakçası, **TÜBAR**, S. XXXII: s. 73-126.

GÜLEÇ, İsmail ve İNCE, Bekir, (2013), Türkçe Öğrenen Yabancıların Günlük Yaşama İlişkin Kültürel Algıları Üzerine Bir Araştırma, **Sakarya University Journal of Education**, C. III, S. 3: s. 95-106.

KALDIRIM, Abdullah ve DEGEÇ, Hikmet, (2017), Türkçeyi Yabancı Dil Olarak Öğrenen Öğrencilerin Dinleme Esnasında Karşılaştıkları Sorunlar. **Eğitim Bilimleri Araştırmaları Dergisi**, C. VII, S. 1: s. 19-36.

KALFA, Mahir, (2013), Yabancılara Türkçe Öğretiminde Sözlü Kültür Unsurlarının Kullanımı, **Millî Folklor**, S. 97: s. 167-177.

KARASAR, Niyazi, (2012). **Bilimsel Araştırma Yöntemleri**, (24. Baskı), Ankara: Nobel.

KARATAŞ DEMİRTAŞ, Sabriye, ve KARATAŞ ACER, Ebru, (2016), Türkçe Öğretiminde Karşılaşılan Sorunlara Yönelik Bir Değerlendirme: Passau Üniversitesi

Örneği, (Ed. Alpaslan OKUR, Bekir İNCE ve İsmail GÜLEÇ), **Uluslararası Türkçenin Yabancı Dil Olarak Öğretimi Kongresi Bildiriler Kitabı** içinde (s. 177-184), Sakarya Üniversitesi.

KAYIŞ, Aliye, (2014), Güvenirlilik Analizi, (Ed. Şeref Kalaycı), **SPSS uygulamalı ve Çok Değişkenli İstatistik Teknikleri** içinde (s. 402-419), (6. baskı), Ankara: Asil Yayın.

KUTLU, Adem, (2015), Yabancılara Türkçe Öğretiminde Kültürün Araç Olarak Kullanımı: Gazi Yabancılar İçin Türkçe Öğretim Seti Örneği (B1-B2 Seviyesi), **K. Ü. Kastamonu Eğitim Dergisi**, C. XXIII, S. 2: s. 697-710.

MADEN, Sedat ve İŞCAN, Adem, (2011), Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretimi Amaç ve Sorunlar (Hindistan Örneği), **Karadeniz Araştırmaları Dergisi**, C. III, S. 5: s. 23-37.

MELANLIOĞLU, Deniz, (2008), Kültür Aktarımı Açısından Türkçe Öğretim Programları, **Eğitim ve Bilim**, C. XXXIII, S. 150: s. 64-73.

MUTLU, Hasan Hüseyin ve AYRANCI, Bilge Bağcı, (2017), Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretiminde Geçmişten Günümüze Süregelen Problemler, **The Journal of International Lingual, Social and Educational Sciences**, C. III, S. 2: 66-74.

ÖZDEMİR, Cihan, (2013), Dil-Kültür İlişkisi: Folklor Ürünlerinin Türkçenin Yabancı Dil Olarak Öğretiminde Yeri ve İşlevi, **Millî Folklor**, C. IX, S. 7: s. 157-166.

ÖZEROL, Gülsüm, (2016), Türkçe ve Türk Kültürü Dersleri ile İlgili Veli Görüş ve Beklentileri (Fransa / Nancy Örneği), (Ed. Alpaslan OKUR, Bekir İNCE ve İsmail GÜLEÇ), **Uluslararası Türkçenin Yabancı Dil Olarak Öğretimi Kongresi Bildiriler Kitabı** içinde (s. 55-68), Sakarya Üniversitesi.

ÖZYÜREK, Rasim, (2009), Türk Devlet ve Topuluklarından Türkiye Üniversitelerine Gelen Türk Soylu Yabancı Uyruklu Öğrencilerin Türkçe Öğrenimlerinde Karşılaştıkları Sorunlar, **Turkish Studies International Periodical For the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic**, C. 4, S. 3: s. 1819-1862.

POLATCAN, Faruk, BOZKIRLI, Kürşad Çağrı ve ER, Onur, (2018), Yabancı Uyruklu Öğrenci Sorunlarına İlgili Ölçeği Geçerlik ve Güvenirlilik Çalışması, **Turkish Studies Educational Sciences**, C. XIII, S.19: s. 1485-1498.

WIDODO, Anang and DEWI Septi Riana, (2019), Revealing Problems on Teaching English for Young Learners at Al – Azhar 55 Islamic Primary School Yogyakarta and How to Solve Them, **Varia Pendidikan**, C. XXX, S. 2: p. 21-29.

YAĞCI, Gökhan, (2017), Türkçenin Yabancı Dil Olarak Öğretiminde Karşılaşılan Sorunlar ve Çözüm Önerileri: Belarus Örneği, **Bellekten**, C. LXV, S. 1: s. 191-199.

YILDIZ, Cemal ve ÇAKIR, Mustafa, (2016). Almanya'daki Türk Öğretmenlerin Bu Ülkede Verdikleri Türkçe ve Türk Kültürü Dersinin Uygulanmasına İlişkin Görüşleri ve Karşılaştıkları Sorunlar, (Ed. Alpaslan OKUR, Bekir İNCE ve İsmail GÜLEÇ), **Uluslararası Türkçenin Yabancı Dil Olarak Öğretimi Kongresi Bildiriler Kitabı** içinde (s. 27-36), Sakarya Üniversitesi.

YILMAZ, Oğuzhan, (2015), Türkiye Türkçesi Öğrenen Kazakistanlıların Karşılaştıkları Sorunlar, **TÜBAR**, S. XXXVII: s. 257-275.